

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Právo

Ze světa

Z judikatury

Krátce

Květen 2017

Editorial

Stalo se již téměř tradicí, že ministerstvo financí představuje na začátku jara zásadnější novelu daňových předpisů, kterou plánuje s účinností od začátku následujícího kalendářního roku. Loňský rok z této tradice vybočil. Novela sice byla představena loni na jaře, avšak legislativní proces se protáhl a až minulý týden novelu podepsal prezident. Její účinnosti už tak nic nebrání. Můžeme pouze spekulovat, kdy se tak stane, neoficiálně se mluví o polovině roku.

Letošek bude rovněž netradiční – volební rok žádnou větší novelu daňových předpisů nepřinese. Ministerstvo financí se však zaměřuje na dlouhodobou vizi v oblasti přímých daní, a to na nový zákon o daních z příjmů. Jeho koncept chce hned po volbách představit novému ministrovi. Tato tzv. daňová rekodifikace by mohla přinést pozitivní změny, po kterých poplatníci dlouhodobě volají, např. skupinové zdanění či možnost vycházet z výsledku hospodaření podle IFRS.

Ministerstvo bude muset úpravy a změny zvažovat z hlediska dlouhodobosti a nadčasovosti. Mohla by tak pro ně být inspirativní přednáška plzeňského biskupa Tomáše Holuba, kterou pronesl na setkání majitelů rodinných firem pořádaném vydavatelstvím Economia. Tomáš Holub porovnával vlastnosti a hodnoty spojující církve a úspěšné rodinné podniky. Za nejdůležitější považuje ochotu ptát se, co se bude dít „ob generaci“. Tato perspektiva je však důležitá i pro „nerodinné“ společnosti a neměli bychom na ni v každodenním koloběhu života zapomínat.

Závěrem mi dovoluji podělit se s vámi o úspěch kolektivu autorů, kteří připravují Daňové a právní aktuality. V uplynulém měsíci jsme získali hned dvě ocenění na odborných soutěžích podnikových médií Zlatý středník a Fénix Content Marketing. Ocenění si velmi vážíme a jsou pro nás závazkem do budoucna.

Ladislav Malůšek
Partner
KPMG Česká republika

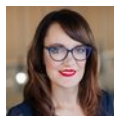
2 | Daňové a právní aktuality – květen 2017

Kdy nabyde účinnosti novela zákona o daních z příjmů?

Novela zákona o daních z příjmů, kterou podepsal prezident, nabyde účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení ve Sbírce zákonů. Z neoficiálních zdrojů z ministerstva financí zaznívá, že vyhlášení bude načasováno tak, aby účinnost nastala 1. července 2017. Po dlouhé době opět bude novela zákona o daních z příjmů účinná od poloviny kalendářního roku. O to zásadnější budou v praxi přechodná ustanovení a jejich výklad. Od kdy bude možné například odpisovat technické zhodnocení provedené podnájemcem? Na tyto otázky dává odpověď výklad přechodných ustanovení prezentovaný ministerstvem financí odborné veřejnosti.

Ladislav Malůšek
lmalusek@kpmg.cz
222 123 521

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz
724 981 205

Přechodná ustanovení novely obsahují celkem 22 bodů. První obecné pravidlo říká, že nová úprava se použije na ta zdaňovací období, která začala za účinnosti novely, tj. nejčastěji na zdaňovací období roku 2018. Řada novelizovaných pravidel se řídí ještě individuálním přechodným ustanovením – například novou úpravu odpisování je možné uplatnit na majetek a technické zhodnocení uvedené do užívání po účinnosti novely. Ministerstvo financí přitom aplikuje obě uvedená pravidla současně. To v praxi znamená, že například podnájemce sice bude moci odpisovat technické zhodnocení uvedené do užívání po 1. červenci 2017, ale odpisy si uplatní až od zdaňovacího období započatého po tomto datu, tj. typicky od roku 2018.

Obdobný postup výkladu účinnosti dle ministerstva financí má platit pro možnost prodloužit dobu odpisování nehmotného majetku. Ve zdaňovacím období roku 2017 musí nehmotný majetek poplatník odpisovat dle doby uvedené v zákoně. Prodloužit dobu odpisování, a tedy snížit odpisy, půjde u majetku uvedeného do užívání po účinnosti novely až ve zdaňovacím období roku 2018. Nehmotný majetek se potom od roku 2018 bude odpisovat rovnoměrně ze zůstatkové ceny.

Ministerstvo financí přináší překvapivé závěry i do aplikace nových pravidel srážkové daně. Ty ovlivní zejména neziskové subjekty, společenství vlastníků jednotek a finanční instituce, které jim vyplácejí úrokové příjmy. Novela rozšiřuje předmět srážkové daně ve výši 19 % o úroky z vkladů. S argumentem, že srážková daň je pouze jiným způsobem výběru daně z příjmů a má tedy zdaňovací období, ministerstvo dovozuje, že účinnost nové úpravy se řídí zdaňovacím obdobím poplatníka – příjemce úroku, nikoli okamžikem vyplacení příjmu. Srážková daň se tedy zpravidla v těchto případech uplatní až od 1. ledna 2018. Uvedený výklad klade zvýšené nároky na banky a spořitelny a úvěrní družstva. Ty by měly nově u vybraných subjektů zjišťovat, jaké mají zdaňovací období. Pro úplnost dodáváme, že nová pravidla pro srážkovou daň se použijí také pro bezúplatné příjmy nerezidentů.

3 | Daňové a právní aktuality – květen 2017

Převodní ceny hitem finanční správy

Téma převodních cen za posledních 5 let nepochybně zapustilo svoje kořeny i v daňových vodách České republiky.

Daniel Szmaragowski
dszmaragowski@kpmg.cz
222 123 841

Zdeněk Řehák
zrehak@kpmg.cz
222 123 531

Čím dál častěji slycháváme zkratky jako ATAD, BEPS, Country by Country reporting, Master File či Local File. Nedílnou součástí života korporátního poplatníka se stala Příloha k položce 12 daňového přiznání shrnující transakce ve skupině. Rozmach této problematiky podtrhuje například i skutečnost, že při kontrolách zejména nadnárodních firem finanční úřady již zcela automaticky požadují předložení lokální dokumentace převodních cen. To vše přináší zvýšenou administrativní zátěž daňových poplatníků.

Dříve se finanční úředníci kontrole převodních cen spíše vyhýbali a zažít kontrolu této oblasti bylo vzácné. Dnes, co úředník, to specialista na převodní ceny s mnohdy neortodoxními názory, jak by se bývala měla firma v dané situaci ekonomicky zachovat. V některých ohledech postupy zavánějí až zneužíváním postavení státní správy obdobně jako při vydávání zajišťovacích příkazů. Narůstající zájem finanční správy dokládá vývoj doměrků v oblasti převodních cen. V roce 2016 proběhlo cca 900 kontrol, což je nárůst v porovnání se situací před rokem o více než 10 %.

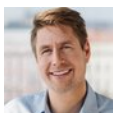
Rok	Doměřená daň v Kč	Zvýšení základu daně v Kč	Snížení daňové ztráty v Kč
2013	71 759 104	336 386 414	131 267 918
2014	59 402 410	259 612 320	244 221 586
2015	446 263 377	2 431 935 440	390 970 153
2016	886 116 252	4 783 203 802	8 502 980 932

Nejen o kontrolách převodních cen, ale i o technických novinkách včetně zkušeností s řešením nadnárodních sporů, bude tradiční setkání **KPMG Transfer Pricing Forum**. Akce proběhne v **úterý 23. května** a registrovat se na ni můžete [zde](#).

4 | Daňové a právní aktuality – květen 2017

Opatření k zajištění výběru daní jsou stále restriktivnější

V poslední době správce daně přistupuje ke stále přísnějším krokům s cílem vybrat daně v co nejvyšší míře. Jedním z nich je rozšířená aplikace zajišťovacích příkazů a jejich následná exekuce ve velice krátkém čase. Tím to však nekončí.

Viktor Dušek
vdusek@kpmg.cz
222 123 746

Veronika Červenková
kpmg@kpmg.cz

Zajišťovací příkaz slouží ke shromáždění finančních prostředků na účtu správce daně pro případ, že by v budoucnu měl být ohrožen výběr odhadované daňové povinnosti. Jeho použití tak přichází v úvahu ještě před zjištěním daňové povinnosti nebo ukončením daňové kontroly a stojí z velké části na úvaze správce daně. Lhůta pro složení finančních prostředků nepřekračuje tři pracovní dny. Často však není pro takové dobrovolné poskytnutí jistoty prostor, neboť správce daně, a to především v oblasti DPH, spolu s vydáním zajišťovacích příkazů tzv. obstavuje účty nebo jiný majetek.

Podle zveřejněných statistik daňové správy v posledních letech dramaticky narůstá počet případů, kdy správce daně na základě zajišťovacích příkazů přistupuje k exekuci majetku daňových subjektů. V praxi pozorujeme, že cílí na částky neporovnatelně nižší než v minulosti, stejně jako se do jeho hledáčku dostávají i jiné daně než jen DPH. V důsledku těchto zpravidla velmi rychle provedených kroků může dojít k paralyzování nebo dokonce ukončení činnosti obchodní společnosti. V reakci na tento trend současně zaznamenáváme stále více soudních rozhodnutí konstatujících, že zajišťovací příkazy byly vydány a následná exekuce byla provedena nezákonně. Finanční správa tato rozhodnutí bohužel ne vždy zcela reflektuje, byť aktuálně deklaruje, že se zajišťovacími příkazy nakládá obezřetněji a zřídila nad jejich realizací odborný dohled.

Stále častěji také správci daně vydávají exekuční příkazy na přikázání pohledávky vůči dlužníkům, resp. obchodním partnerům daňových subjektů. Správce daně tak dlužníkům daňového subjektu prikazuje úhradu dluhu, často konkrétní faktury, přímo na svůj účet. Tento trend lze považovat za „produkt“ podávaných kontrolních hlášení, díky nimž má správce daně zcela jasně zvýšené povědomí o obchodních partnerech a vztazích daňových subjektů.

Velmi důsledný přístup finanční správy dokresluje i další praktiky, se kterými se stále častěji setkáváme. V rámci ukončení daňové kontroly, jejímž výsledkem je doměření daně, správce daně dnes zcela běžně prověřuje majetkové poměry daňových subjektů s cílem ověřit (ne)splnění podmínek pro následné vydání zajišťovacích příkazů. Zpravidla tak činí i v situaci, kdy výše doměřené daně je nepatrná. Správci daně rovněž pravidelně prověřují, zda daňový subjekt postupuje v souladu se zákonem o omezení plateb v hotovosti.

Daňovým subjektům doporučujeme, aby věnovaly více pozornosti svým daňovým záležitostem a v případě, že jsou kontaktovány správcem daně, aby byly aktivní jak v komunikaci, tak v podnikání kroků k odvrácení nastalé situace či zmírnění jejích dopadů. Vyšší opatrnost při výběru obchodních partnerů je určité na místě. A je-li to nutné, tak i obrana práv u správních soudů.

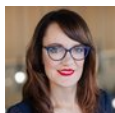
5 | Daňové a právní aktuality – květen 2017

DPH u realizace „záruk“ v novém

Novela zákona o DPH, kterou podepsal prezident, přináší zásadní změnu pro banky a další plátce DPH, kteří si zajišťují budoucí úhradu svých pohledávek movitými a nemovitými věcmi. Nově, s účinností zřejmě od 1. července, se při realizaci těchto „záruk“ uplatní režim přenesení daňové povinnosti. Novela však vyvolává řadu nejasností. Ty by měla odstranit připravovaná informace Generálního finančního ředitelství (GŘ).

Martin Šandera
kpmg@kpmg.cz

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz
724 981 205

Novela zákona o DPH nově zavádí aplikaci režimu přenesení daňové povinnosti u dodání zboží poskytovaného jako záruka při realizaci této záruky. Zákonodárce tak chce zlepšit výběr DPH. U nesolventních dlužníků, kteří neplní své zajištěné závazky, lze totiž očekávat, že nebudou mít dostatek finančních prostředků ani na úhradu související DPH. Novela používá po vzoru Směrnice o DPH pojem „záruka“, aniž by jej blíže definovala. Připravovaná informace GŘ upřesňuje, že nový režim bude dopadat zejména na prodej předmětu zajišťovacího převodu vlastnického práva či zástavního práva třetí straně.

Informace GŘ potvrzuje stávající přístup, že v okamžiku zřízení zástavního práva či zajišťovacího převodu vlastnického práva nedochází ke zdanitelnému plnění. Ke zdanitelnému plnění dochází až v okamžiku zpeněžení předmětu „záruky“, a to hned ke dvěma naráz. Zdanitelné plnění je uskutečněno mezi dlužníkem a věřitelem (typicky bankou) a současně mezi věřitelem a třetí stranou. Aplikace DPH na dodání předmětu záruky třetí osobě se nijak nemění, podléhá i nadále režimu DPH dle obecných pravidel v závislosti na charakteru transakce. Plnění mezi dlužníkem a věřitelem bude nově v režimu přenesení daňové povinnosti. Dlužník bude povinen vystavit daňový doklad s textem „daň odvede zákazník“. Základem daně je přitom vždy cena, za kterou věřitel prodal předmět záruky třetí straně bez ohledu na výši nesplaceného dluhu. Případný rozdíl mezi výtěžkem zpeněžení a nesplacenou pohledávkou bude vrácen dlužníkovi, přičemž takto vrácená částka není předmětem DPH. Věřitel, typicky tedy zmíněná banka, vykáže a odvede daň na výstupu, a současně bude mít nárok na odpočet této DPH za standardních podmínek, tj. zejména pokud dodání třetí osobě bude s nárokem na odpočet.

Uvedený režim DPH se uplatní pouze při splnění obecných podmínek pro aplikaci tuzemského režimu přenesení daňové povinnosti. Dlužník i věřitel tedy musí být především plátcí DPH. Předmětem záruky pak musí být zboží ve smyslu zákona o DPH, nikoliv např. o finanční záruku či záruku formou cenného papíru.

Komentovaný návrh informace GŘ zatím není konečný. Návrh nijak neřeší například daňový režim tzv. propadných zástav, ani situace, kdy předmět záruky není prodán třetí osobě, ale věřitel si jej rozhodne ponechat.

Budou moci nadále čerpat dotace i velké podniky?

V druhé polovině dubna ukončila Agentura pro podnikání a inovace (API) příjem žádostí o podporu dotačních programů Potenciál a Inovace. Ty spadající pod Operační Program Podnikání a Inovace pro Konkurenceschopnost (OPPIK). Jak to aktuálně s dotacemi vypadá do budoucna a budou je moci čerpat nadále velké podniky? Jaké jiné možnosti na podporu investic jsou k dispozici?

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Silvie Jurčíková
sjurcikova@kpmg.cz
541 421 329

Dle posledních informací byly celkové alokace na oba programy téměř vyčerpány, přičemž shrnující bilance by měla být k dispozici zhruba v polovině května. Vyhlášení nových výzev programů Potenciál (podpora výzkumu a vývoje) a Inovace (podpora zavádění nových technologií a produktů do výroby) se předpokládá na přelomu června a července 2017. Právě na základě výsledné bilance podaných žádostí v těchto programech bude stanoveno, zda se v letních výzvách budou moci o dotace ucházet i velké podniky, jejichž alokace je omezena.

Nadále otevřené výzvy v OPPIK zůstávají zejména v rámci programů Úspory energie (podpora energeticky úsporných opatření, příjem žádostí do 30. března 2018), Nízkouhlíkové technologie (podpora elektromobility, příjem žádostí do konce května 2017) a Obnovitelné zdroje energie (podpora výroby a distribuce energie, příjem žádostí do poloviny července 2017). V rámci těchto programů mohou čerpat dotace i velké podniky.

Mezi další možnosti podpory i pro velké podniky zůstávají také programy vyhlašované Technologickou agenturou ČR (TA ČR) na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje. Aktuálně je otevřen např. program EPSILON (příjem žádostí do 17. května 2017). Koncem května předpokládá TA ČR vyhlášení 5. veřejné soutěže v programu DELTA, který je určen na podporu výzkumu a vývoje na úrovni mezinárodní spolupráce.

Mimo přímé dotace zůstávají k dispozici také investiční pobídky na podporu zavádění či rozšíření výroby, technologických či strategických center (centrum sdílených služeb, datové centrum apod.). Ty nabízejí desetileté daňové prázdny a jiné formy podpory ve vybraných regionech. Ministerstvo obchodu a průmyslu také připravuje novelu zákona o investičních pobídkách. Ta by měla přinést řadu zajímavých změn.

7 | Daňové a právní aktuality – květen 2017

Novela zákona o pobytu cizinců v ČR zavádí nová pobytová povolení

Zákon o pobytu cizinců na území České republiky reguluje podmínky, za nichž jsou zahraniční osoby oprávněny vstupovat na naše území, a upravuje pravidla vydání pobytových povolení a víz. Novela, kterou právě projednává Parlament, mimo jiné rozšiřuje škálu pobytových povolení o zvláštní typ pro zahraniční investory a sezónní zaměstnance. Dále pak zakotvuje speciální pravidla pro zahraniční zaměstnance vyslané do zemí EU v rámci nadnárodních koncernů. Nové typy povolení nejsou výmyslem českých zákonodárců, jde o reakci na unijní směrnice.

Irena Kolárová
ikolarova@kpmg.cz
222 123 724

Barbora Bezděková
bcvinerova@kpmg.cz
222 123 867

Povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování zjednoduší pobyt cizincům, kteří hodlají v České republice realizovat tzv. významnou investici. Tou se má rozumět investice alespoň 75 milionů korun a vytvoření minimálně 20 pracovních míst. Investory má přilákat mimo jiné několik výjimek z povinnosti doložit některé jinak povinné dokumenty. Na oplátku však budou muset předložit věrohodný a proveditelný podnikatelský plán. Povolení se bude vydávat na dobu uskutečnění významné investice, nejdéle však na dva roky.

Postup se usnadní i pro sezónní zaměstnance. Zákon o zaměstnanosti již dnes s cizinci, kteří do České republiky vyrazí vykonávat činnost závislou na ročním období, počítá. Upravuje však pouze otázky pracovního povolení. Regulace zvláštního povolení k pobytu dosud chyběla. Tuto mezeru nyní zaplňuje vízum pro sezónního zaměstnance, jež může být uděleno až na dobu šesti měsíců v jednom roce. Žádosti zaměstnanců, kteří se budou do České republiky za účelem výkonu sezónního zaměstnání vracet opakovaně, se budou projednávat přednostně. Novinkou je pak definování oborů, v nichž mohou sezónní zaměstnanci působit – jsou jimi zemědělství, zahradnictví a turistický ruch.

Zahraníční zaměstnanci společností se sídlem mimo EU, které zaměstnavatel vysílá do evropských společností z téhož koncernu nebo svých odštěpných závodů, mohou nově požádat o kartu vnitropodnikově převedeného zaměstnance. Jde o kombinované pracovní i pobytové povolení. Koncerny se zastoupením v několika evropských zemích ocení zjednodušení podmínek pro mobilitu vyslaného zaměstnance napříč EU. Držitel karty vnitropodnikově vyslaného zaměstnance vydané jinou členskou zemí může po dobu 90 dní bez omezení pracovat i v jiných členských státech. Má-li být výkon práce v jiné zemi EU delší, může požádat o zvláštní povolení, kterým se v podstatě uzná platnost zahraniční karty.

Novelu v dubnu schválila Poslanecká sněmovna, ještě ji čeká projednávání v Senátu. S účinností se poměrně spěchá – je plánována na 15. den po vyhlášení. Lhůty pro transponování směrnic totiž uplynuly už loni.

8 | Daňové a právní aktuality – květen 2017

Zrušení investičních limitů pro fondy kvalifikovaných investorů

Vláda schválila dlouho očekávanou novelu nařízení o investování investičních fondů a o technikách k jejich obhospodařování. Od 1. června 2017 nemusí fondy kvalifikovaných investorů diverzifikovat majetek prostřednictvím dodržování legislativou stanovených investičních limitů.

Iva Baranová
kpmg@kpmg.cz

Iva Špačková
kpmg@kpmg.cz

Nařízení vlády č. 243/2013 Sb. o investování investičních fondů a o technikách k jejich obhospodařování od svého přijetí nepřiměřeně omezovalo nastavení investiční strategie fondů kvalifikovaných investorů. Dle dosavadní právní úpravy nebylo možné investovat více než 35 % fondového kapitálu do jedné majetkové hodnoty. Diverzifikační pravidla bránila zejména vzniku tzv. single-asset fondů (fondů investujících do jediného aktiva) a kladla vyšší nároky na plánování rozložení aktiv tak, aby splňovala požadavky na skladbu majetku po dobu existence investičního fondu. Ani řada komplikovaných výjimek, například ta, která se odvíjela od počtu investorů či výše fondového kapitálu, nevedla k zajištění flexibility nezbytné pro uskutečňování širokého spektra investičních záměrů fondů kvalifikovaných investorů. Výklad aplikace jednotlivých výjimek nebyl vždy jednoznačný. Navíc předpoklad, že diverzifikace je to jediné, co zajistí ochranu investorů, byl již v praxi rovněž překonán.

Novela nařízení zrušila veškerá diverzifikační pravidla pro fondy kvalifikovaných investorů. Investiční limity tak budou nadále upraveny pouze statutem fondu. Vzhledem k tomu, že řada fondů kvalifikovaných investorů převzala ustanovení nařízení týkající se skladby majetku do svého statutu, musí obhospodařovatelé přistoupit k jeho změně, chtějí-li nových možností využít v plné míře. Na rozdíl od fondů kolektivního investování určených pro retailové investory nepodléhá tato změna předchozímu schválení Českou národní bankou.

Pro fondy kvalifikovaných investorů, jejichž obhospodařovatel je oprávněn přesáhnout rozhodný limit, zakotvuje nařízení i nadále kvalitativní požadavky na limity pro míru využití pákového efektu na účet fondu a pro poskytnutí investičních nástrojů z majetku fondu jako finančního kolaterálu anebo jiného zajištění.

EK představila další nástroje boje s agresivním daňovým plánováním

Spuštění aplikace, prostřednictvím které bude možné nahlásit nezákonné obchodní praktiky, a zřízení speciálního oddělení Evropské komise, to jsou opatření, která mají pomoci Evropské unii v boji proti agresivnímu daňovému plánování. Informace získané díky těmto nástrojům, by měly napomoci rychlejšímu a efektivnějšímu vyšetřování nelegálních obchodních praktik. Speciální oddělení se pak mimo jiné zaměří na státní pobídky ve vztahu k unijnímu právu.

Luděk Vacík
kpmg@kpmg.cz
222 123 523

Ivana Koláčková
ikolackova@kpmg.cz
222 124 360

Evropská komise představila novou službu, prostřednictvím které bude možné anonymně nahlásit nelegální obchodní praktiky, které by mohly být v rozporu s právem Evropské unie. Aplikace bude primárně sloužit jako instrument pro získávání informací o porušování hospodářské soutěže, o existenci kartelových dohod i o jiných nelegálních postupech při zadávání zakázek.

Instrument navazuje na již zavedený program, podle kterého společnosti mohou nahlásit své vlastní zapojení do kartelových dohod, a to výměnou za snížení případného postihu. Aplikace je dostupná na webových stránkách Evropské komise.

Ani OECD v tomto ohledu nezůstala pozadu a v březnu představila zprávu o technologických nástrojích pro boj proti daňovým únikům a daňovým podvodům. Ta popisuje možnosti, jak vlády mohou využívat technologie při identifikaci daňových podvodů a daňových úniků.

Dalším opatřením je založení speciálního oddělení v rámci generálního ředitelství EU pro hospodářskou soutěž. Oddělení se bude zabývat agresivním daňovým plánováním a případy státních pobídek, které by mohly být v rozporu s unijním právem. Pracovní skupina zabývající se agresivním daňovým plánováním a nepřiměřenými státními pobídkami byla založena již v roce 2013, jako dočasný nástroj Evropské komise. Nově se tato skupina stane stálou jednotkou v rámci generálního ředitelství.

Za působení pracovní skupiny Evropská komise vydala rozhodnutí v kauzách Apple, Starbucks nebo Fiat, které jsou v současnosti u Evropského soudního dvora jako u konečného arbitra sporu. V hledáčku skupiny jsou také společnosti Amazon, McDonald nebo společnost Engie (bývalý GDF Suez).

10 | Daňové a právní aktuality – květen 2017

Striktnější podmínky daňové uznatelnosti nákladů?

Některá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu přinášejí překvapivé závěry, které de-facto zužují prostor pro uznání nákladu jako daňově účinného. Požadují totiž prokázání přijetí služby od konkrétního dodavatele.

Veronika Červenková
kpmg@kpmg.cz

Milan Hladík
kpmg@kpmg.cz

Setřít rozdíly mezi požadavky zákona o daních z příjmů na daňovou uznatelnost nákladu a požadavky na uznání nároku na odpočet u téhož nákladu ve smyslu zákona o DPH jde poměrně lehce. Alespoň to vyplývá ze dvou rozsudků Nejvyššího správního soudu (NSS) vydaných v horizontu jednoho roku. V budoucnu možná bude třeba i pro účely daně z příjmů dokládat, že plnění poskytla osoba uvedená na dokladu.

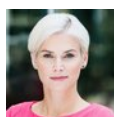
NSS minulý rok [v jednom ze svých rozsudků](#) poměrně nečekaně podpořil správce daně. Ten konstatoval, že není možné uznat náklad jako daňový, pokud s přihlédnutím ke všem okolnostem případu vyplývá, že odběratel věděl či mohl vědět, že fakturované práce pro něj vykonala jiná osoba než ta, která vystavila doklad o přijetí úplaty za tyto práce. Otázka dobré víry a (ne)vědomost nekalého jednání na straně dodavatele byla doposud typická jen pro oblast daně z přidané hodnoty.

V obdobném duchu se vyjádřil NSS ve svém rozsudku v březnu. V daném případě nebylo sporu o tom, že byly práce poskytnuty a že za ně bylo zaplacené. Sporným bylo prokázání, že deklarované práce provedli pracovníci dodavatele uvedeného na dokladu. S ohledem na to, že se daňovému subjektu nepodařilo prokázat, že práce provedla firma uvedená na dokladu, byly tyto náklady posouzeny jako daňově neúčinné.

Z těchto rozsudků je zřejmé, že se stupňuje snaha finanční správy nastolit ještě přísnější podmínky pro uplatňování daňově účinných nákladů. V budoucnu se tak možná dočkáme situace, kdy v případě neuznání nároku na odpočet z titulu neprokázání dodavatele plnění, bude takový náklad automaticky považován za nedaňový.

Nejvyšší soud: Nulová tolerance alkoholu na pracovišti neplatí

Zákoník práce sice zaměstnancům zakazuje vstupovat na pracoviště pod vlivem alkoholu, Nejvyšší soud v nedávném rozhodnutí ale konstatoval, že každé porušení této povinnosti automaticky není oprávněným důvodem pro vyhazov. Zaměstnavatelé podle něj musí zohlednit, jaké množství alkoholu v krvi bylo zjištěno, ale též dosavadní pracovní morálku zaměstnance. Rozsudek zakládá nebezpečný precedent, který mohou zaměstnanci zneužívat.

Iva Baranová
kpmg@kpmg.cz

Barbora Bezděková
bcvinerova@kpmg.cz
222 123 867

V projednávané kauze se zaměstnanec při vstupu na pracoviště podrobil dechové zkoušce, která naměřila 0,32 ‰ alkoholu. Při opakované kontrolní zkoušce o půl hodiny později pak hodnota klesla na 0,23 ‰. Výsledkem následného krevního testu bylo 0,11 ‰ alkoholu v krvi. Zaměstnavatel tento prohřešek vyhodnotil jako závažné porušení povinností a dal zaměstnanci výpověď. Ten se bránil, že alkohol nepožil, a platnost výpovědi napadl u soudu.

Nejvyšší soud zaměstnancově žalobě vyhověl a výpověď prohlásil za neplatnou. Hladinu alkoholu v krvi považoval za příliš nízkou na to, aby zaměstnanec skutečně mohl být alkoholem ovlivněn. Opíral se přitom o závěry soudního znalce, podle kterého lze o ovlivnění alkoholem hovořit až při hodnotě 0,5 ‰ alkoholu v krvi. Nižší množství svědčí jen o požití alkoholu, nikoli však o ovlivnění. Soud zároveň zpochybnil výsledky měření provedené analyzátořem dechu. Spolehlivá je podle něj jen krevní analýza. V prospěch zaměstnance hovořilo též jeho dosavadní chování, pro zaměstnavatele bez větších problémů pracoval již osmnáct let. Uzavřel, že zaměstnanec své povinnosti porušil. Porušení však klasifikoval jen jako méně závažné, které samo o sobě není dostatečným důvodem pro výpověď.

Benevolentní přístup Nejvyššího soudu je o to překvapivější, že zaměstnavatel prohřešek nepostihl nejpřísnější možnou sankcí – okamžitým zrušením pracovního poměru, ale jen výpovědí. Zaměstnanec si tak mohl hledat nové zaměstnání během placené dvouměsíční výpovědní doby. Zaměstnanec navíc pracoval v ocelárně, kde hrozí zvýšené riziko vzniku újm na zdraví.

Rozsudek je dalším z řady rozhodnutí, v nichž Nejvyšší soud vychází významně vstříc zaměstnancům. Zaměstnanci se nyní vstupu na pracoviště pod vlivem alkoholu nemusejí tolik bát. Vědí, že postih takového jednání není pro zaměstnavatele jednoduchý. Zaměstnavatelům nezbyvá než doporučit, aby nespolehali jen na analyzátoř dechu, ale případný pozitivní výsledek nechali ověřit krevním testem. Zároveň je potřeba jednat rychle, než hladina alkoholu klesne pod 0,5 ‰. Pokud zaměstnavatel k ukončení pracovního poměru přistoupí, měl by si připravit i další argumenty svědčící o problémové minulosti zaměstnance.

Stručné aktuality, květen 2017

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou či dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz
222 123 536

- V průběhu května by měla být vyhlášena třetí veřejná soutěž v rámci programu TRIO. Dle harmonogramu by se mělo jednat o poslední výzvu tohoto programu, který se zaměřuje na podporu výzkumu a vývoje. Oproti jiným programům je podpora určena rovněž pro pražské žadatele. Lhůta pro předkládání projektů by měla trvat minimálně cca 43 kalendářních dnů a výsledky soutěže by měly být známy do konce roku 2017. Podpořené projekty mohou začít s realizací od ledna 2018.
- Ve sbírce zákonů vyšlo Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí (121/2017 Sb.), kterým se vyhláší částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory. Od 1. července částkou odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za rok 2016 částka 13 700 Kč.
- Pod č. 132/2017 Sb. Vyšlo Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o výši průměrné hrubé roční mzdy v České republice za rok 2016 pro účely vydávání modrých karet podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Pro období od 1. května 2017 do 30. dubna 2018 platí průměrná hrubá roční mzda v České republice 331 068 Kč.
- Osвобоzení od daně se na bytové jednotky v nově postavených rodinných domech nevztahuje. Upozorňuje na to finanční správa v nově vydané [informaci](#) k aplikaci daně z nabytí nemovitých věcí, v případě nabytí vlastnického práva k bytové jednotce v rodinném domě.
- Evropská komise vydala dokument k budoucí sociální dimenzi Evropské unie, který shrnuje sociální situaci v jednotlivých členských státech a nastiňuje možné scénáře spolupráce v sociální oblasti. Rovněž byl představen dlouho očekávaný balíček opatření cílících na sladování pracovního a osobního života. Informuje o tom ministerstvo práce a sociálních věcí na svých webových stránkách.

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.